

KRJELA 26

Klub mladých autorov pri Knižnici Gašpara Fejérpataky-
Belopotockého (Žilinský samosprávny kraj) v Liptovskom Mikuláši

Anna Uramová

Sen prvý - rastlina

1.
steny dvere
v ostrom negatívne svetla
tá miestnosť
ja v nej naboso
na drevených parketách
s tebou
možno v roztrhaných šatách
s tebou
na okenici kvapky vody
otváranie
ísť rovno tam
do nespoznávaných tajomstiev
do okamihov
popri trní a šípových kroch
do tých múrov
dverí
do tých tvrdých tmavých okamihov
vstúpiť ísť stratiť sa
chytáš ma za zápästie
s tebou
chcem nechať tmavnúť drevo
dotýkať sa fresiek vnútri
dotýkať sa
ešte vlhkých nezaschnutých obrazov
drž ma blízko pri sebe
v tejto nabielo omietnutej tme

2.

ako rastlina
ako dávno zabudnutá
rozdvíjam listy bez kvetov
stuhnutá stonka
vrastanie do všetkých smerov
do hĺbok
Teraz : môžem sa zakoreniť rozvíjať
roztvárať listy
otáčať sa za slnkom
môžem rásť

3.

akoby som sa nevedela opísať
zvnútra
hovorím veľa
slová poháre ukladám pred teba
vysoké šľahačkové voňavé

4.

s obrúčkou na ruke sa mením
na inú ženu iné meno
nosím svetlo vytiahnuté zvnútra
obotáčam si ho okolo prstov
myslím na zlato v hĺbkach zeme
to čo ma spája s tebou

/vypálená hlina
nádoby
bez prasklín Kristova krv
rozlieva sa
víno v amforách.../

pokožka je zrazu vnímavejšia
gitara a perkusie a čaj v šálke
prítulnosť priehľadnosť
Teraz : uvidia že ti patrím
hrdá na to

/...rozsvietené pozlátané
okraje dotykov
flamenco a úderu kryvi

sama sebou v tebe/

že ťa smiem nosiť v duši
že sa vo mne rozrastáš

5.
tancovať tu teraz
na tejto vyleštene podlahe
dnes som sama so sebou
zufrieden hovoria Nemci
spokojná
to slovo má v sebe
malinovú príchuť
letný koktail rúž na pery
rozpálený asfalt pod rukami
zufrieden

6.
túžba ísť a ísť
a postaviť sa pred obrovské plátna
nechať v sebe stúpať
prúd niečoho čo

/cudzia
akoby z dávnych svetov
na hranách sa pohybuješ
v mlčaní zostávaš
slová kroky v piesku
šíra púšť.../

krekké pravdy a počuť môj hlas
„neviem, nikdy som to nespravila“
nôž pretína to spoločné
Teraz : žiť
    bolestne zhlboka
    o-žiť s tebou
    neprestanem spievať

7.
prečo na to sále čakám?

8.

pretrhnúť prelomiť rozlomiť
začať

/jesenné lístie
ako z filmu a .../

opierať sa chrbtom
o kmene stromov
písať o všetkom čo je
na hranách a
nechávať ti fotky
na ktorých ma spoznáš

/...retiazka na hrdle
svetlo sa mi dotýka bokov a.../

texty
také že ti po nich zostanem
nadhlo v srdci

/...brečtan na múre
približovanie
vrastanie.../

nadhlo
možno navždy

9.
a vietor fúka zo severu
na juh do mojich úrodných krajín
po cestách ľadových chodníkoch

/anjeli ich nepotrebujú
oni vedia smer
bielokrídli
to kvôli nám si Boh
dokrvavil srdce/

ešte tá cesta
zrazu je voľná a tak blízko
môžem na ňu vykročiť
rozbehnúť sa

/septembrové padanie
na asfalte listy
v inom jazyku milujem
tušená nehľadaná
o teba sa opieram/

10.
vždy keď som s tebou
vyschne mi v hrdle
cesty k prameňom prehradené
studne zasypané
páli slnko
a Boh skúša koľko vydržím
len rytmus krvi do šialenstva
stále ten istý stále ten istý
stále ten istý

11.
vysmädla som
túžbou po tebe
vyťahujem všetku vlahu
spod koreňov

/zem praskliny
rozlievanie
vpíjať do seba.../

12.
stratiť sa v dňoch
čítať si alebo zaliať čaj
priesvitná zraniteľná plná
dnes neznesiem slnko
kvitnutie hojnosť
potrebujem cítiť
výkriky Sylvie Plath
jej pustatiny
ostnaté drôty
zarývanie pod kožu
srdce hodené do priestoru
bez pomoci a samo

13.
piesok a
rovnomé padanie
cítim strach z neodvratného
zrnko po zrnku
prirýchlo
padá spúšťa sa
vlnobitie
Teraz : vidím sa v zrkadlách
som
žiarivá zvnútra

Sen druhý - teplo

1.
teplo sa vo mne rozrastá
to chcem
tu bdiť
zostať premýšľať
o celistvosti
chrániť veci dávajúce istotu

2.
nevyhnem sa tomu
čistá voda

/nevyteká
z boku krv
len je
vpísaná
do starých textov.../

zranit' -
seba iných
iných a potom seba
iných a tým seba
sebou iných
inak iných ako seba
seba v iných inak
ako seba v sebe

3.

dala som si ostríhať
svoju ženskosť
spomienky na teba
na večer v ktorom si tíšil bolesť
vo vlasoch neha
stráca sa pomaly
ako znamienko z dlane
vrstva po vrstve
nakoniec len obrisy

/padanie omietky
v kaplnke freska
na nej žena bez tváre
objíma kríž
zostáva
to podstatné.../

4.

skrývam sa v sebe
čítam Haugovú jej vety
o hlbokjej ženskosti

/slová tmavé jaskyne
priestor do kruhu
utíšiť sa
udržať oheň
uveriť.../

náhla túžba kričať
pretože rozumiem tomuto jazyku
a poznanie je bolesť

/ostrosť
do všetkých vrstiev duše.../

a Boh raz povedal
že bez nej žiť je nemožné

5.

vraj na juhozápade Sahary
uprostred najhorúcejších skál

objavili vo Vádí Sura
jaskyňu starú viac než šesťtisíc rokov

na stenách kresby plávajúcich ľudí

do pokožky piesok
vrezávanie

prestáva sa nám snívať

o nádeji

6.
fascinuje ma pohľad
na bežiacich ľudí
ako vyplašené stepné zvieratá
lane antilopy gazely
/náhle prebudenie k životu/
tie na ktoré nás Sulamit zaprisahávala
aby sme nezobúdžali
nerušili posvätné
ona to vedela
že láska je voda
že príde
zrazu a bez náhlenia

Teraz: na vyprahnutých miestach
pramene

Sen tretí – giovane, amata

1.
stále čakajú že budem
dosť silná dosť mladá
prehŕňajú sa v škatuľkách
klamstvá a šušťanie celofánu
dvadsaťštyri rokov hovoria
to musíš...

čo vlastne?

„základnou povinnosťou človeka

je žiť“

2.

dnes už nevládzem urobiť
ani krok
dokrvavená
natiahnuť ruky k poháru vody
také úsilie
prelomiť každú hodinu
stiahnuť ju zo seba
neužitočnú neživú
prázdny priestor
krajina
v nej slnko
nie vo mne
dnes
už nevládzem urobiť
ani krok
na hranici toho čo je možné
a predsa chcete aby som
bežala smiala sa
spievala
rástla bola
pre iných

3.

je také ťažké ma zachrániť
akoby ste nevedeli
že najprv bežíme k nehybným
tí čo majú silu kričať
ešte vydržia

slová sú posledným lanom záchrany
bezhlasná a bez pohybu

tu
s vodou a obväzmi
biele svetlo

nástočivosťou dotrhaná modlitba

najprv k nehybným...

4.

naozaj už na svete nežije
nik taký ako ja
chcem späť svoje právo
naplniť si život tým
že ho zničím
aj tak nás obklopuje
krehkosť
len nevybočiť z tejto
matematicky presnej línie
stačí jeden pohyb
a vyleje sa voda
nôž rozreže tkanivo
zjaví svetu krv
zlyhanie
tajomstvo ktoré
malo zostať
ukryté

5.

cítiš sa vinná
je to tvoja povinnosť
písať len žiarivé slová
a potom niekto príde povie
„hovor o svojej duši“

aké to asi je
naplniť všetkých
a nestratiť seba

6.

tu je jeden
zo štyroch priestorov
ktoré ma utvárajú
vystavaný z bezfarebnosti
sivé steny bez okien
jediný jas je v človeku
tam ho hľadám
křčovito sa držím každého
hoci aj klamlivého
náznakú svetla

7.

niektorí hovoria
milujem ťa rovnako ako
potrebujem ťa

kde je rozdiel medzi smädom
a túžbou po studni?

8.
chcem
tak veľmi chcem
ísť
nájsť nové územia

pohnúť sa
smerom k niekomu
možno k sebe

9.
zbaviť sa náteru ľahkosti
nechať masku na slnku
nech popraskajú farby
a zrkadlá neotáčať k stene
ale rozbiť
nech je trieštenie
nech sa to vrezáva do uší
nech tečie krv

10.
každé utrpenie ktoré si spôsobujeme
je možno len túžba po skutočnej
intenzite bytia

11.
ani písaním nevyovieš všetko

12.
keď človek hovorí to čo žije
a žije pravdivo
znamená to
že je pravdivý
no čo ak žiješ
v tisícich klamstvách

ktoré pospájané tvoria
neoddeliteľnú
živú skutočnosť
vtedy sa klamstvo stáva
tvojou privlastnenou pravdou
teda už niet rozdielu
medzi pravdou a klamstvom
lebo aj ono je v tebe
skutočné

13.

často sa pýtam
kde je tá žena
ktorú som raz videla bežať
cez dlhú chodbu v prítmí
na konci zrkadlá
mala biele náušnice
ostrihané vlasy
a telo matky
silné štíhle rozkvitanie

giovane znamená mladá
amata znamená milovaná

Nad'a Kubányová

* * *

Kde sú tie samoočistné mechanizmy
Ktoré pulzujú v bruchách rýb
Kde sú prsty popálené
Na nahých hrotoch kopijí
Kde sú sliny
Vyplúvané v cykloch na chodník

Povedz

Kde slimák spí
V stane pod pažerákom priškrteným bez hláska
Povedz, kde rastú margarétky
Kde sú tie lúčne supermarkety

Povedz, kde ma uniforma škrtí,
Kam odchádza dych, kam zapadla bránica

Vidíš... splnilo sa všetko, čo sa ti snilo

Povedz je začiatok i koniec komunikácie
Tá sa udiala, nádoba pretiekla
Močila sa, mokvala, napokon sa rozbila

Povedz je tušenie črepín
Ostrých tichúčko čupiacich v žalúdkoch drábov

Povedz je gilotína bez hlavy
Gilotína bez ostria, vyštrbená, hrdzavá, visiaca vo vzduchu

Povedz je meno,
Nedá sa vyhláskovať, nedá sa vysloviť, nedá sa tušiť
Padá ako anjel, povedz je pohyb – pád

Krjela. Časopis Klubu mladých autorov pri Knižnici Gašpara Fejérpataky-Belopotockého (ŽSK) v Liptovskom Mikuláši. Číslo 26. Autori tohto čísla: Anna Uramová, Naďa Kubányová. Zostavila: Anna Ondrejková. Vydala Knižnica Gašpara Fejérpataky-Belopotockého (Žilinský samosprávny kraj) v Liptovskom Mikuláši. Júl 2008.